

خطر سایبر (۱) برای کودکان و نوجوانان

سید محمد حسین قاسمی گسکمین جان
کارشناس ارشد مشاوره (گیلان)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رساله جامع علوم انسانی

برخی اینترنت را شبکه وحشی نیز می‌گویند. کودکان و نوجوانان از گروههایی هستند که بیشترین کاربران و استفاده کنندگان اینترنت را تشکیل می‌دهند. اکثر کسانی که بدنبال برقراری ارتباطات اینترنتی به صورت غیر حرفه‌ای و دوستانه اند از همین گروههای سنی می‌باشند. آنان در عین حال که استفاده‌های فراوانی از این فن آوری جدید می‌برند، در معرض آسیب‌های جدی ناشی از آن هم قرار دارند. در این میان وظیفه والدین، معلمان و مسئولان تربیتی نسبت به گذشته بسیار پیچیده تر و دشوارتر گردیده است. والدین اگر قبلاً با قرار دادن محدودیتهایی مانع از تماس فرزندان خود با افراد نامطلوب می‌شدند،

کودکان و نوجوانان همیشه در برابر جرایم آسیب پذیر بوده‌اند. آنها بخاطر طبیعت ساده و کنجکاویشان اهداف مناسبی برای تبهکاران هستند. اینترنت یک فضای مجازی توانمند و بی نام و نشانی است که بخاطر ردیابی بسیار مشکل آن، جای مناسبی است که مجرمان خطرناک دست به بزرگترین تجارت بزهکاری بزنند. کاملاً طبیعی است که هر پدر و مادری هیچ گاه نمی‌گذارند تا او با دوستان ناباب معاشرت کند و از دوری آنها نگران می‌شوند، اما چرا فرزندانشان را در فضای بی سروته رها می‌کنند؟ فضای مجازی که خطرناک ترین مجرمان، از دورترین نقطه‌ها، به فرزندانشان به راحتی دست می‌یابند به همین دلیل است که امروزه

حتما نحوه شکار شیرها را در برنامه‌های تلویزیونی دیده‌اید، چطور ضعیف‌ترین عضو گروه قربانیان را انتخاب می‌کنند و سپس همگی به سوی او حمله‌ور می‌شوند. دقیقا بزهکاران اینترنتی، در پی افرادی هستند که در اینترنت مبتدی و تازه کار هستند. تازه کارها به سادگی قابل شناسایی هستند زیرا قوانین چت را نمی‌شناسند، از زبان خاص چت (Chat) اطلاع ندارند، سوال‌های فنی می‌کنند، برای تنظیم پروفایل‌ها نیاز به کمک دارند، در جواب دادن به سوال‌ها دیر اقدام نمی‌کنند، جواب‌هایشان ابهام ندارد، محتاطانه عمل نمی‌کنند و قربانی تصور می‌کند که با یک دوست جدید آشنا شده است که هم متخصص است و هم او را درک می‌کند.

برای بزهکاران قربانیان مبتدی‌ای که هم صحبت از مسایل جنسی و عاشقانه می‌کنند جاذبه خاصی دارد ولی معمولا با این قربانیان وارد صحبت نمی‌شوند چون قربانی که چنین رفتاری را دارد بعید نیست که خود یک بزهکار باشد و خود به دنبال یک قربانی است. علاوه بر این، قربانی‌ای که چنین صریحانه در اتاق گفتگو پرسه می‌زند نمی‌تواند مبتدی باشد چون زبان اتاق گفتگو زبان کوچه و بازار نیست تا به راحتی صحبت از عشق و دوستی شود و در نهایت امکان دارد این شخص یک پلیس باشد.

اینک باید جلو نفوذ این افراد را که در داخل خانه‌هایشان حضور دارند بگیرند و ضمن شناخت ویژگی‌های مختلف ارتباطات اینترنتی به خطرات پنهان آن نیز توجه کنند.

به دلیل استعماری فضای سایبر، آن‌های که وارد اتاق گفتگو می‌شوند، همیشه آن‌هایی نیستند که معرفی می‌شوند و این بهترین ابزار نسل جدید متجاوزین می‌باشد یعنی همانقدر که بزرگراه برای ماشین‌های تندرو مفید است، همانقدر هم حاشیه‌اش برای بزهکاران مفید است، به عبارت دیگر اینترنت یک بزرگراه اطلاعاتی است و البته همین قدر هم بزرگراه بزهکاران اینترنتی.

بزهکاران در جستجوی افراد ضعیف و به منظور استثمار آن‌ها در اینترنت پرسه می‌زنند و معمولا بهترین قربانیان خود را در اتاق‌های بازی، قمارهای اینترنتی و یا اتاق‌های گفتگو پیدا می‌کنند. آن‌ها همواره بحث‌های آزاد پیرامون مشکلات شخصی، اتفاقات یا حتی اطلاعات ردو بدل شده را تحت نظر دارند و هنگامی که هدف خود را می‌یابند به سرعت دست به کار شده و وارد بحث می‌شوند، خود را پیرامون آن موضوع هم رای و موافق قربانی وانمود می‌کنند و یا اینکه طوری وارد بحث می‌شوند که تصور می‌کنید با متخصص امر وارد بحث شده‌اید.

ضمن شناخت ویژگی‌های مختلف ارتباطات اینترنتی به خطرات پنهان آن نیز توجه کنند.

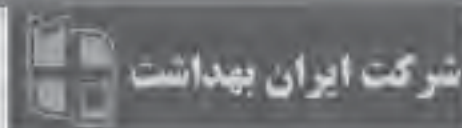
رسانه‌ها تجربه سرگرم کننده مهمی را ایجاد می‌کنند و این رسانه‌ها همچنین حالت انتخابی دارند.

دومین ویژگی کامپیوتر و اینترنت، احساس کنترلی است که این رسانه برای فرد ایجاد می‌کند یعنی آنکه فرد وقتی که از کامپیوتر و اینترنت استفاده می‌کند، احساس کنترل عجیبی در فعالیت‌هایش تجربه می‌کند مخصوصاً هنگامی که فرد در سایر حوزه‌های زندگی اش احساس کنترل اندکی داشته باشد. همچنین در اینترنت فرد می‌تواند جنسیت، سن، نژاد و ظاهر خویش را تغییر داده و طور دیگری خود را نشان دهد، که این خود کنترل فوق العاده شخص را در تعاملات نشان می‌دهد.

نوجوانان و کودکان آسیب پذیر که قربانیان بالقوه متجاوزین هستند، به اتناق گفتگو وارد می‌شوند تا از دنیای واقعی فرار کنند، یک دنیا خیالی در فضای مجازی سایبر اگر چه برای آنها کلماتی زیبا کنار هم ردیف می‌کند، اما بازیگر اصلی این دنیای خیالی یک شخص واقعی است که می‌تواند قربانی را دستمایه بهترین سوء استفاده قرار دهد. مخصوصاً اگر کودک و متجاوز یک **پدوفیل** (۲) یا **پورنوگراف** (۳) کودکان باشد. تنها کافی است تا والدین از رفتار فرزندانشان غفلت کنند و کودکان هم دوست‌های اینترنتی را مهربان تراز والدین خود احساس کنند در این صورت این احساسشان را به دوست اینترنتی منتقل می‌کنند، این دوست اینترنتی که در حقیقت یک متجاوز است با احساس کامل امنیت وارد حریم خصوصی کودک می‌شود و بعد از مدتی صحبت از مسایل جنسی را به میان می‌آورد از کودک می‌خواهد تا از خود تصاویری را ایمیل کند و یا حتی بعد از مدتی با فرستادن تصاویر جنسی برای کودک و توجیه و مشروع جلوه دادن آنها، از کودک تصاویر جنسی را مطالبه می‌کند، اگر چه بعد از مدتی کودک دچار استرس، اضطراب، انزوا و افسردگی می‌شود ولی متجاوز او را رها نخواهد کرد، چون قربانی بسیار خوبی

علت جذابیت اینترنت و کامپیوتر برای کودکان و نوجوانان:

دو ویژگی ماهیت رسانه و حس کنترل دو عاملی هستند که باعث می‌شوند که برخی از افراد تا آن اندازه جذب اینترنت می‌شوند که ممکن است به آن وابستگی و اعتیاد هم پیدا کنند. ماهیت رسانه یعنی آنکه فرد در فرایند انتقال تجربه درگیر می‌شود و این

برای آن کسی که ایمان دارد، ناممکن وجود ندارد

عرضه کننده کامل ترین و پیشرفته ترین وسایل و تجهیزات پزشکی تلفن: ۶۶۴۶۷۱۸۱ - فکس: ۶۶۴۰۲۹۵۶

● فرزندان را از خطرهای اینترنتی مطلع سازید و از آنها بخواهید که اگر ایمیل دارند برای Use Name آن از کلماتی استفاده نکنند که بیانگر یکی از ویژگی‌های شخصی آنها (مثل سن، جنس، چیزهای مورد علاقه و...) باشد.

● گاهی به کامپیوتر فرزندان سری بزنید و احيانا تصاویر موجود در کامپیوتر را چک کنید و به سایت‌هایی که فرزندان مراجعه کرده‌اند، دقت کنید و یا نوار آدرس آن را کنترل کنید.

● از فرزندان بخواهید که برای پر کردن اوقات خود، علاوه بر کامپیوتر، کارهای دیگری را نیز در نظر بگیرد.

● اگر فرزندان نشانه‌های وابستگی به کامپیوتر را از خود نشان می‌دهد و شما قادر به رفع آن نیستید از افراد متخصص مثلا از یک مشاور یا یک روان‌شناس کمک بگیرید. این متخصصین می‌توانند فرزندان را در کاهش وابستگی یاری نمایند.

پیدا کرده است. متجاوز با فرستادن هدیه‌های اینترنتی و البته در مقابل به صورت مخفیانه ویروس‌های کامپیوتری قربانی را هم تحریک و هم تهدید می‌کند، حتی با وی تماس تلفنی می‌گیرد و یا با وی قرار ملاقات می‌گذارد. کودک هم نمی‌داند که مطلع کردن والدینش و یا پلیس برای او می‌تواند مفید باشد. مخصوصا اینکه از رفتارهایی که داشته است شرمند می‌باشد و در ضمن نمی‌خواهد دیگران از رفتار او مطلع شوند.

والدین برای جلوگیری از آسیب‌های اینترنتی باید موارد زیر را همواره در نظر داشته باشند:

- برای اوقاتی که فرزندان به اینترنت اختصاص می‌دهند، یک برنامه کامل با محدودیت زمانی داشته باشید.

● به خواسته‌های فرزندان به طور منطقی جامه عمل بپوشانید و معایب و مزایای هر وسیله‌ای را که برای آنها فراهم می‌کنید را به آنها بگویید.

● در روابط فیزیکی با فرزندان حساس باشید و نسبت به ارتباطات سایبری (کامپیوتر، تلفن، موبایل، sms و...) آنها را کنترل داشته باشید

● از خطوطی برای فرزندان استفاده کنید که دارای امنیت است. یعنی فیلتر شده است.

پانویس:

۱- **سایبر**: ارتباطات با کامپیوتر، تلفن، موبایل، SMS و غیره

۲- **پدوفیل**: نوعی بیماری و یا اختلال روانی-جنسی است.

۳- **پورنوگراف**: عکس‌های لخت

**دومین ویژگی
کامپیوتر و اینترنت،
احساس کنترلی
است که این رسانه
برای فرد ایجاد
می‌کند**

